

Referat af konferencen: Bæredygtig udnyttelse af havets ressourcer.

Tirsdag d. 9. Maj arrangerede Tjóðveldi i Folketinget sammen med den arktiske arbejdsgruppe konferencen *Bæredygtig udnyttelse af havets ressourcer*.

Udgangspunktet for konferencen var, at naturen og havet er en af vores vigtigste ressourcer, og for den arktiske velfærd er bæredygtig udnyttelse af alle havets ressourcer en betingelse. Samtidig er en forventet fødevaremangel på globalt plan en realitet, som resultat af en stigende verdensbefolkning og øget pres på Jordens knappe ressourcer. Derfor var det ambitionen at gøre op med den forvrængede emotionelle tilgang til den arktiske brug af havets ressourcer, som er skævvridende for økobalancen i havene.

På konferencen var en række spændende oplægsholdere inviteret til at fortælle om forskellige vinkler på maritim bæredygtighed, samt hvilke fakta og konsekvenser det indebærer. Nedenunder kan der læses, hvad de forskellige oplægsholdere bidrog med.

Magni Arge, MF Tjóðveldi á Folkatingi

Magni Arge indledte konferencen ved at sætte fokus på en velfærd hos det folk, der bor og lever i Arktis.

“For os, der lever med og i naturen, er det essentielt, at vi udnytter de ressourcer, vi har, og at vi gør det så bæredygtigt og fornuftigt, at fangsten kan vare ved år efter år. For os handler det både om økonomi, men også harmoni mellem mennesket og naturen. Der er stor forskel på opfattelsen af bæredygtighed i storbyen og i Arktis, og derfor er det også nødvendigt for det arktiske folk at sætte krav til dem, der ønsker indflydelse på området”.

Yderligere sendte Magni en politisk hilsen til Fairbanks, hvor der samtidig blev afholdt årligt møde i det Arktiske Råd, om, at rådet skal prioritere velfærden hos de fire millioner indbyggere i Arktis højest.

I den forbindelse fremsatte han tre centrale initiativer:

Der bør stilles krav til lande eller organisationer som ønsker at deltage i Arktisk råd, om at de accepterer de arktiske nationers ret til at udnytte havets ressourcer bæredygtigt, åbne deres markeder for produkter fra bæredygtig fangst, og at de vil forpligte sig til at minimere forureningen af havet.

Forureningen, som i høj grad udledes af de industrialiserede lande, er langt den største trussel mod det marine liv i havet og dets værdi som fødevarer for menneskeheden. Og viljen til at gøre noget ved det alt for svag. Kravene harmonerer med det 14. af FN's verdensmål om en bæredygtig global udvikling, som netop handler om, at vi skal bevare og sikre bæredygtig brug af verdens have og deres ressourcer.

Bjarni Mikkelsen, biolog ved Færøernes Naturhistoriske Museum: Balancen i havets økosystemer kan måles.

”Økosystemerne er i balance, når der er harmoni mellem dyr og planteliv. Forvaltningen af havet skal baseres på den bedst tilgængelige biologiske viden og med hensyn til flere bestande samtidig. Der er også et ønske om at flytte forvaltningen til en økosystem-baseret-forvaltning.

Der kan observeres sammenhænge mellem antallet af havpattedyr og fiskebestande. Havpattedyr spiller en betydelig rolle i havets økosystemer. Det er også vigtigt at forstå, at havets økosystemer er dynamiske, og at de konstant rykker sig”.

Sven-Gunnar Lunneryd, sælforsker ved Sveriges lantbruksuniversitet: Problemet mellem fiskere og sælen i Østersøen og tilhørende løsningsmuligheder

”Det er et stort problem med sæler i svenske og baltiske farvande. De spiser mere fisk i det baltiske farvande, end hvad fiskere når at fiske på et år.

Sælbestandene i svenske farvande (baltiske farvande) vokser eksplosivt, og sælerne spiser fiskene ud af fangernes grejer”. Derfor arbejder Sven Gunnar på at udvikle sælsikre fangstmetoder.

”For at fiskeriet kan fortsætte er det nødvendigt, at fiskere udvikler udstyret til dette, og det kræver fiskere, som er villige til at investere både tid og penge i at udvikle nye, sælsikre metoder til dette.

Men der er også brug for et management af sælbestanden. Der er brug for jægere som kan jage sælerne”.

Mike Hammill prof., Fisheries and Oceans Canada – Quebec Region: Voksende sælbestand og pressede fiskebestande

”Bestandene af sæler er meget store – omkring 7,4 millioner grønlandssæler. Det er vokset eksplosivt siden midten af 1980’erne.

Der er et ønske om at mindske bestandene for sæler, og at der tages meget større hensyn til fiskeriet, når der påsættes kvoter.

Der findes beviser, som understøtter påstanden om, at årsagen til, at torskebestandene ud for Canada ikke ser ud til at komme sig igen, er, at der er så mange sæler. Det skyldes sælernes fangst af fisk, da de spiser i store tal ud af bestandene.

Voksende sælbestande truer derfor torskebestandene i de canadiske farvande”

Aleqa Hammond, MF

”Udgangspunkt er ofte følelser, når vi snakker om bæredygtig fangst. Det samme er gældende i Bruxelles, hvor beslutningstagere ikke træffer beslutninger med udgangspunkt i videnskabelige fakta – men udelukkende på baggrund af følelser og holdninger.

Når vi er oppe imod følelser, er det nødvendigt at forsøge at forstå bæredygtighed på anden vis. Definitionen af bæredygtighed bør genovervejes. Hvordan vi forstår bæredygtighed.

Beslutninger i USA er truffet udelukkende baseret på at det er "synd at skyde isbjørne" og "synd at skyde sæler". Dette på trods af at det medfører kulturelle devastations for andre folk. Det samme gælder EU's sælforbud, som ikke er truffet baseret på videnskabelige fakta, men kun fordi det er "synd" og på grund af "moralske hensyn til EU's borgere".

Klare definitioner og klare meldinger er vigtige, for at vi kan skabe den fælles forståelse, som er nødvendig for at vi alle sammen kan sameksistere. Det er nødvendigt, at Det Arktiske Råd også tager dette spørgsmål op og er klar til at revurdere begrebet bæredygtighed".

**Amalie Jessen, afdelingschef, Fangst-og Jagtafdelingen, Departementet for Fiskeri og Fangst:
Havpattedyr som fødevareressource.**

"Fiskeri er og vil være hovedindustri i mange år fremover på Grønland. Men havpattedyr er stadig i dag en vigtig bestanddel af mange grønlandske familiers livsgrundlag. Fangsten af havpattedyr er grønlanderes daglige brød og en vigtig økonomisk buffer for familier, når der ikke findes andre indtægtskilder.

Kød og andre produkter som organer, spæk, mattak er vigtig kilde til proteiner og omega-3 fedtsyrer. Det er også en vigtig ressource til tøj og redskaber på Grønland.

Der er mange handelsforhindringer, der gør det vanskeligt at bruge havpattedyr til eksportformål. I forhold til bæredygtig udnyttelse og blå økonomi er det vigtigt med en forsvarlig, økosystembaseret forvaltning. Anti-sælskinds- og hvalfangstkampagner har alvorlige socioøkonomiske konsekvenser for inuitterne. Det er følelser og moralbegreber, som styrer i dag, frem for videnskabelige tal og fakta og frem for beskyttelse af kulturel diversitet.

Traditionelle fødevarer er grundlaget for mange inuit og grønlandske folk, og det er sundere fødevarer end mange industrialiserede produkter".

Ola Flåten, Professor emeritus, Resource economics, Norwegian college of fishery science, UiT – The Arctic University of Norway: Havpattedyrs socio-økonomiske betydning.

Ola Flåten forklarede om værdien af sæl- og hvaljagt for de mennesker, som lever blandt andet af denne, set ud fra et socioøkonomisk synspunkt.

Værdi af sæl- og hvaljagt er

1. Indkomst
2. Fødevarer og klæder
3. Rekreationel jagt
4. Souvenirs fra produktion
5. Kultur og traditioner er også af værdi
6. Turisme, og især sæl og hval-sightings

7. Uddannelse (kulturel) er også af værdi

Hvilke udgifter er der forbundet med sæler:

1. Tab af fisk og mindske vækst på grund af sælernes spise
2. Ødelagt udstyr
3. Parasitter i fiskefileter
4. Risiko for menneskers helse og sikkerhed
5. Tab af fisk på grund af stress og fjernelse fra fiskegrej
6. Cost Associated with migration

”Hvad koster en sæl i kr.?”

Hvis en sæl på 200kg spiser det samme som en gennemsnits minkhval – så koster en enkelt sæl 200 danske kroner om året. Markedsværdien er dog helt oppe på ca. 600 kroner – per sæl. Og det er beregnet på gennemsnit i forhold til en minkhval – sæler spiser mere end det, så de faktiske tal er helst højere.

Hvad er det socialt optimale niveau, når man tager både udbytte og omkostning for hver sæl- og hvalbestand i økosystemet?

Når vi snakker om det samfundsmæssigt socialt optimale, hvilket ”samfund” skal så bestemme? Er det Bornholm? Er det Danmark? Er det EU? Det er også et spørgsmål om hvilken usikkerhed vi kan leve med, når vi snakker om sæler og bestande”.

Charlotte Winsnes Debut Secretary, NAMMCO: NAMMCO - 25 years on – Role, experience, and responsibility

NAMMCO er en videnskabelig organisation, som på baggrund af videnskab og fakta rådgiver regeringerne i Nordatlanten omkring bestande, konservationsstatus, jagtmetoder og ikke mindst omkring mulighederne for bæredygtig udnyttelse af havpattedyr.

Gennem NAMMCO arbejde er fangstmetoderne betydeligt forbedrede, både til gavn for dyret og fangeren. NAMMCO faciliterer også udbredelsen af uddannelsesmateriale til fangere. Udbredelsen af viden er en vigtig komponent i NAMMCOS arbejde. Det er en prioritet, at præsentere præcise fakta til tiden. Der er mange følelser omkring havpattedyr, og derfor er det højst nødvendigt at få de rigtige fakta på bordet.

Heri Joensen, heavy metalsanger Týr: Stand up for your rights.

I 2016 var Heri Joensen med til *Grind í Hvannasund* på Færøerne. Der blev taget et billede af ham, hvor han skar en hval op, og det blev lagt på Facebook. Det resulterede i, at rigtig mange af bandets koncertarrangører fik truende beskeder eller sågar dødsstrusler, hvis arrangørerne lod koncerterne finde sted. Disse protester eskalerede – og nogle af koncerterne endte med at blive aflyst.

Tim Ecott, Forfatter og Journalist: Hunting Marine Mammals and the Media

”Sociale medier er et sted, hvor mennesker kan dele de ting, de brænder for. I dag er dem med flest følgere også de mest indflydelsesrige, og derfor også ofte dem med mest respekt. 62 % i USA får deres nyheder gennem sociale medier.

Alle offentlige personer kender til vigtigheden af sociale medier. Alle svære emner har udfordringer på de sociale medier. Nogle sider er i dag dedikerede til at vise illustrationer, der vækker store følelser, som er nemme at dele, så de når ud til flest mulige mennesker. Folk har en automatisk reaktion, når ting udfordres, som de tror, de ved noget om. Derfor opsøger de mere viden, der bekræfter dem i, hvad de tror, de ved.

Følelsesladede billeder er derfor lettere at reagere negativt imod. I dag kan man leve et helt liv uden at hverken se et dyr blive dræbt eller dræbe et dyr selv. Vi bevæger os længere og længere væk fra madproduktionen, og derfor er det også nemmere at chokere folk, når de konfronteres med slagtning af dyr”.